

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

S İ R K Ü L E R	
TARİH	17.04.2020
KONU	7244 Sayılı Torba Kanunla Üç Ay İşverenlerin İşten Çıkarmalarının Yasaklanması ve Ücretsiz İzin Kullandırılması, Kısa Çalışma Ödenğinde Uygunluk İncelemesinin Kaldırılması.
İLGİLİ MEVZUAT	17.04.2020 31102 sayılı Resmi Gazete
İLGİ	İşverenler

ÖZET

Tüm dünya genelinde olduğu gibi Koronavirüs (Covid-19) salgını, Türkiye’de de insan sağlığını tehdit etmesinin yanı sıra ekonomik ve sosyal hayatı da olumsuz etkilemeye devam etmektedir.

16.04.2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde kabul edilen Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7244 sayılı Kanun ile iş yaşamını düzenleyen önemli değişiklikler yapılmıştır. 7244 sayılı Kanun 17/04/2020 tarih ve 31102sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Bu kanunla getirilen düzenlemelere göre, işverenlere üç ay süreyle ücretsiz izin hakkı tanınacak, ücretsiz izne ayrılanlara aylık 1.177,20 TL nakdi ücret desteği verilecek, işveren çalışanını işten çıkaramayacak, ücretsiz izinli olanların sağlık primleri işsizlik fonundan karşılanacak, kısa çalışma ödemeleri işverenin beyanı ile ödenmeye başlayacaktır.

7244 sayılı Kanun ile, İş Kanunu kapsamında olan veya olmayan her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, 17/04/2020 tarihinden itibaren üç ay süreyle işçinin ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında işveren tarafından feshedilemeyecektir. Üç aylık fesih yasağı süresini Cumhurbaşkanı altı aya kadar uzatabilecektir.

Bu çerçevede üç aylık süre içerisinde işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilecek, bu şekilde ücretsiz izne ayrılmak işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermeyecektir.

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

Maddenin yürürlüğe girdiği tarihte iş sözleşmesi bulunmakla birlikte geçici 10. Madde kapsamında işverenler tarafından ücretsiz izne ayrılan kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile ve 15/3/2020 tarihinden sonra 51. Madde kapsamında “yüzde” usulünün uygulandığı müesseselerde çalışmakta iken iş sözleşmesi feshedilen ve işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere (**emekli/yaşlılık aylığı almamaları şartıyla**) 3 aylık fesih yasağı süresini geçmemek üzere, ücretsiz izinde buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, İşsizlik Sigortası Fonundan günlük 39,24 TL (30 günlük 1.177,20TL) nakdi ücret desteği verilecektir. Damga vergisi hariç kesinti yapılmayacaktır. Nakdi ücret desteği süresince GSS primleri de fondan karşılanacaktır.

Bu işçilerin filen çalıştırıldıklarının tespiti halinde her işçi ve çalıştırıldığı her ay için brüt asgari ücret (2020 yılı için 2.943 TL) tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

İşverenlerin öncelikle kısa çalışma olanağını değerlendirmesi ve akabinde kısa çalışmadan şartları sağlayamayan işçiler için ücretsiz izin opsiyonunu değerlendirmesi uygun olacaktır. Zira kısa çalışma ödeneğinin tutarı, ücretsiz izin döneminde yapılan nakdi ücret desteği tutarından yüksektir. Aynı kişi için bir yandan kısa çalışmadan yararlanılırken kalan sürede ücretsiz izin uygulanamaz. Diğer bir deyişle kişiler bakımından ya kısa çalışma uygulamasından ya da ücretsiz izinden yararlanılması gerekmektedir.

Aynı işyerinde bir kısım işçilerin kısa çalışmadan yararlanırken diğer bir kısım işçilerin de ücretsiz izin kapsamında nakdi ücret desteğinden yararlandırılması mümkün olacaktır.

7244 sayılı Kanun ile getirilen düzenlemelerin ayrıntılı açıklamaları aşağıda bilginize sunulmuştur;

Geçici Süreyle İşveren Fesihlerinin Yasaklanması

4857 Sayılı Kanun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş sözleşmesi 17/04/2020 tarihi itibarıyla üç ay süreyle ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında işverenlerin iş akdinin sona erdirmesi kısıtlanmıştır.

Madde kapsamında geçerli nedenle iş akdinin işveren tarafından sona erdirilmesi, zorlayıcı nedenle işveren tarafından fesih yapılması, sağlık nedeniyle işverenin iş akdini sona erdirmesi gibi temel iş akdi fesih nedenleri ile iş sözleşmelerinin işveren tarafından sona erdirilmesi mümkün değildir. Fesih iradesinin bulunduğu herhangi bir fesih türünün yapılması riskli olacaktır. Deneme süresinde işveren feshi, karşılıklı sonlandırma (ikale) sözleşmesi ile iş akdinin sona erdirilmesi, işverenin fesih iradesini barındırması nedeniyle riskli olacaktır.

Bu düzenleme ile birlikte iş akdinin işveren tarafından sona erdirilemediği üç aylık süreyi geçmemek üzere, işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilecektir. Söz konusu

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

düzenlemeden önce ücretsiz izin uygulaması sadece çalışanın talebi olması halinde hayata geçirilebilmekteydi. Ancak bu düzenleme ile işveren feshinin yapılamayacağı süre ile sınırlı kalmak üzere işveren çalışanların tam zamanlı veya kısmi zamanlı olarak ücretsiz izne çıkarabilecektir.

Çalışanın işveren tarafından 7244 sayılı Kanun çerçevesinde ücretsiz izne çıkarılması işçilere iş akdini haklı nedenle sona erdirmeye hakkı vermeyecektir. Ancak çalışanlar bu sürede istifa ederek iş sözleşmelerini sona erdirebilecektir.

Bu süreçte iş akdinin 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 25/2 Maddesinde belirtilen sebepler dışında feshedilmesi durumunda; iş sözleşmesini fesheden işveren veya işveren vekiline, sözleşmesi feshedilen her işçi için fiilin işlendiği tarihteki **aylık brüt asgari ücret (2.943.-TL) tutarında idari para cezası verilecektir.** Cumhurbaşkanı'nın fesih yasağı ve ücretsiz izin uygulamasını üç ay süreyle uzatma imkânı bulunmaktadır.

Ücretsiz İzin Süresince Nakdi Ücret Desteği

17.04.2020 tarihinde iş sözleşmesi bulunmakla birlikte 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile 15/3/2020 tarihinden sonra 51 inci madde kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve 4857 sayılı Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak kaydıyla ve 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, bu süre içinde ücretsiz izinde buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, İşsizlik Sigortası Fonundan günlük 39,24 Türk lirası nakdi ücret desteği verilecektir. Yapılan ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamayacaktır.

Yabancı işçiler de bu anlamda ücretsiz izne çıkartılabilecektir.

Söz konusu düzenleme ile birlikte fesih yasağı süresince işveren tarafından ücretsiz izne çıkartılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile 15/3/2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi işsizlik ödeneğinden yararlanacak şekilde sona erdirilen ve İşsizlik Sigortası Kanunu'nun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere fesih yasağı süresini geçmemek üzere, çalışanların ücretsiz izinde kaldıkları süre ve işsiz kalınan süre kadar günlük 39,24 TL ücret desteği kamu tarafından çalışanlara sağlanacaktır.

İşçilerin 15/03/2020 tarihinden sonra iş akdinin işsizlik ödeneğine hak kazanacak şekilde sona erdirilmiş olması gerekmektedir. İşçi tarafından yapılan; sağlık nedeniyle fesih, ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırılık nedeniyle yapılan fesih ve zorlayıcı nedenlerle yapılan fesihler bu

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

kapsamdadır, diğer yandan İşveren tarafından geçerli nedenle, sağlık nedeniyle ve zorlayıcı nedenlerle iş akdinin sona erdirilmesi halinde çalışanlar işsizlik ödeneğine hak kazanmaktadır.

Bilindiği üzere işsizlik ödeneğine hak kazanmak için çalışanın, 120 gün hizmet akdine tabi olması ve son üç yıl içinde 600 gün işsizlik sigortası priminin ödemiş olması gerekmektedir. Ancak, daha önce yapılan düzenlemeler neticesinde çalışanların son 60 günde hizmet akdine tabi olması ve 450 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olması şartı bulunmaktadır. Torba kanun kapsamında yer alan düzenleme ile fesih şartları baki kalmak üzere gün şartlarını taşımayan personellerin işsizlik ödeneğinden yararlanmaları mümkün kılınmıştır.

Çalışanların kısa çalışma ödeneğinden yararlanması için taşımaları gereken şartlar son üç yıl içinde 600 gün prim ödemelerinin olması ve son 120 gün içinde hizmet akdine bağlı çalışmalarının olması şeklinde düzenlenmiş olmakla birlikte, 7226 Sayılı Torba Kanunu'nun 41. maddesi ile birlikte ilgili düzenleme 30/06/2020 tarihine kadar değiştirilmiştir.

7226 Sayılı Torba Kanunla yapılan değişiklik uyarınca, işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde uygulanacaktır. Bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edeceklerdir. İşverenlerin bu madde kapsamında kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekir

Yapılan değişiklikle birlikte 26 Mart 2020 ila 30 Haziran 2020 arasında kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olan çalışanlar kısa çalışmadan yararlanabilecektir.

01/07/2020 tarihi itibarıyla son üç yıl içinde 600 gün ve kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olanlardan gün şartları devam edecektir.

Fesih yasağı süresini geçmemek üzere, çalışanlara ücretsiz izinde buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar günlük 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilecektir.

Ücretsiz izne çıkartılarak nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin fiilen çalıştırıldığıнын tespiti halinde işverene, bu şekilde çalıştırılan her işçi ve çalıştırıldığı her ay için ayrı ayrı olmak

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

üzere fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücret tutarında çalışma ve iş kurumu il müdürlüklerince idari para cezası uygulanacaktır.

Ödenen nakdi ücret desteğinin yersiz olduğunun tespiti halinde ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte işverenden tahsil edilecektir. Bu kapsamda nakdi ücret desteğinden yararlanan çalışanlar bakmakla yükümlü olunan kişi statüsünde ise sağlık hakkında aile üyeleri üzerinden yararlanabilecektir. Bu durumun dışında kalan kişiler genel sağlık sigortalısı sayılacaktır.

Kısa Çalışma Başvurularında İş Müfettişi Uygunluk Denetimi Yapılmaması

Korona Virüs (Covid-19) sebebiyle işverenlerin 29.02.2020 tarihinden sonra yaptıkları zorlayıcı sebep gerekçeli kısa çalışma başvuruları için, uygunluk tespitinin tamamlanması beklenmeksizin, işverenlerin beyanı doğrultusunda kısa çalışma ödemesi gerçekleştirilecektir. İşverenin **hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ve yersiz ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.** Dolayısıyla kısa çalışma ödeneğinden yararlanma şartlarının işveren tarafından kontrol edilerek başvuruda bulunulması önem arz etmektedir. Aksi takdire kurum tarafından çalışanlara yapılan yersiz ödemeler işverenden tahsil edilecektir.

Sendikalar Ve Toplu İş Sözleşmesi Uygulamaları 3 Ay Süreyle Ertelenmesi

Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu kapsamındaki yetki tespitlerinin yapılması, toplu iş sözleşmelerinin yapılması, toplu iş uyuşmazlıklarının çözümü ile grev ve lokavta ilişkin süreler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle uzatılmıştır. Toplu iş sözleşmelerinin yapılmasına ilişkin süreçlerin üç ay süresince ertelenmesi nedeniyle işyerlerinde fiili olarak grev ve lokavt yapılması mümkün olmayacaktır.

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerine Uzaktan Çalışma İmkânı Verilmesi

Bilindiği üzere Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin araştırma, geliştirme ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetler nedeniyle sağlanan destekler fiili olarak bu bölgelerde çalışılması halinde hayata geçirilebilmektedir. Ancak 15/03/2020 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılan duyuru neticesinde Ar-Ge ve tasarım merkezi personellerinin evden çalışmaları halinde sağlanan desteklerden yararlanılması mümkün kılınmıştır. İşveren uzaktan çalışmaya uygun gördükleri personel sayısını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bildirerek 2020 yılı Nisan ayı sonuna kadar sağlanan desteklerden yararlanılması mümkün kılınmıştır.

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

Bu anlamda bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin bölge dışında da yürütülmesine 11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilebilecektir. Bu süre, bitiminden itibaren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 3 aya kadar uzatılabilecektir. Bakanlığın uzaktan çalışmaya izin vermesi halinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgilendirilmesi gerekmekte olup, bu sürede sağlanan indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilebilecektir.

Saygılarımızla,